

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
Egyes példány ára: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A királykaland következményei

Az elfogulatlan szemlélő mély megdöbbenéssel látja a francia közvélemény elhidegülését és a magyarság iránt nagy nehezen, lassan fejlődni kezdő bizalmának megrendülését. Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a francia kamara állásfoglalása a trianoni béke ratifikálása ügyében, a legutóbb lezajlott magyar eseményekkel van összefüggésben (az ürügyet legalább is ez szolgálhatta). Az előadónak kiadott utasítás világosan és félre nem érthető módon rá is mutat a királykalandra. Szerencsétlen hazánk tehát egészen újból kezdheti a két esztendei szótlan koplalás és rongyoskodás szegyeteljes politikáját, hogy visszaszerezze a hatalmasok megintatott bizalmát. Rágondolni is rettenetes!

Mikor azt hittük, hogy végre-valahára elérkezik az idő, amidőn óriási áldozatok árán megjavított valutánkkal bekapcsolódhatunk a nemzetközi gazdasági élet vérkeringésébe, mikor magunk előtt láttuk a gyalázatos megosonkítás árán kapott embertelen béke egyetlen vigasztalását: a végleges béke és nyugalom nemzetmentő állapotát, — akkor hirtelen, minden átmenet nélkül visszadobnak bennünket oda, ahonnan két esztendővel ezelőtt elindultunk. A gyanakvás és bizalmatlanság energiaőrítő korszakába. Nagyon szomorú, de megérthető. A bizalmatlanság csak tartós és őszinte akarattal irítható ki onnan, ahová egyszer bevette magát. S a legkisebb árnyéka a gyanunak elegendő ahhoz, hogy ismét visszatérjen és minden jóakaratu igyekezet eredményét egyszerűen megsemmisítsen.

Nem rejtély és nem titok többé, hogy a nemrégén visszautasított királykalandra semmi szüksége nem volt a nemzetnek. Nem volt, mert akármilyen szempontból nézzük is a történeteket, nem térhetünk ki az elől az igazság elől, hogy időszerűtlen és elhamarkodott volt az egész kompromittáló eset. Szüksége talán csak annak a néhány törtető embernek volt reá, aki elég szerencsétlenül megrendezte. S a nemzet ennek a néhány embernek köszönheti ma az ántánt újabb bizalmatlanságát és eljátszott jóindulatát. Lehetetlen, hogy egyszerűen napirendre térjünk a felelősség-revonás fölött. Akik elég meggondolatlanok és könnyelműek voltak ahhoz, hogy kockára tegyék a nemzetnek nagy érdekeit, azokat szigorú kiméletlenséggel kell megbüntetni és el kell zárni előlük egyszersmindenkorra azokat az utakat és lehetőségeket, amelyekon keresztül manővereiket megismételhetik. Ez nem lehet pártkérdés, mert ez a nemzet létkérdése. Ennek meg kell történnie, mert addig nemcsak az ántánt lesz bizalmatlan irányunkban, hanem

a nemzet sem bízhatik sorsának intézőiben. Akik az ország talpraállítását és erőrekapását készek másodrendű kérdések alá rendelni, hogy személyi ambícióikat kielégítsék, azoknak nem szabad az ország kapui körül ógyelegniök. A nemzetgyűlésnek pe-

dig sürgősen meg kell alkotnia azokat az alkotmánybiztosítókat, amelyek nélkül a nemzet egy pillanatig sem élhet nyugodtan a közelmúltak eseményeihez hasonló kísérletek és azoknak végzetessé válható következményei ellen.

A miniszterelnök a külföld informálásáról

A M. T. I. ügye újból a nemzetgyűlés előtt - Keddig elnapolták a nemzetgyűlést

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, ápr. 27. A nemzetgyűlés mai ülését fél 12 órakor nyitotta meg *Rukovszky István* elnök. Felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe két interpelláció van bejegyezve. Azután *Iklódi Szabó János* előadó terjeszti elő a pénzügyi bizottság jelentését az 1920—21. évi költségvetésről. Majd *Somogyi István* az igazoló bizottság munkájáról számol be, azután *harmadszori olvasásban is elfogadják a pénzügyek kicseréléséről szóló törvényjavaslatot és átternek a legfőbb állami számszék elnöki tisztségére való hármads kijelölés aktusára.* — Az elnök felolvassa az 1870. évi országgyűlés határozatát, amely szerint az állami számszék elnöki tisztségét mindenkor az országgyűlés három jelöltje közül töltik be valamelyikkel. Azután elrendeli a szavazást.

A nemzetgyűlés 208 tagja közül 98 képviselő van jelen, míg 110 képviselő hiányzik. A szavazás eredménye gyanánt 80 szavazattal jelölték első helyen *Zavadovszky Alfrédet*, második helyen *Follért Károlyt* és harmadik helyen *dr Szerdahelyi Jönöt*, a többi 18 szavazat megoszlott. Ezután a *pénzügyi és a kivándorlási tanácsba* való tagválasztások következtek. A pénzügyi tanácsba beválasztották *Ernst Sándort*, *Rötter Emilt*, *Rubinek Gyulát*, *Iklódi Szabó Jánost* és *Csetler Jenőt*, a kivándorlási tanácsba pedig *Huszár Károlyt*, *Szabóky Jönöt* és *Szadeczký Lajost*.

Bethlen István gróf miniszterelnök bejelenté után, hogy több pénzügyi javaslat nem készült el, s kéri a Házat, hogy legközelebbi ülését kedden tartsa meg. Az elnök ily értelmű napirendi javaslata után a miniszterelnök válaszul *Drózdý Győzök* a *Magyar Távirati Iroda* ügyében hozzátűzött interpellációjára:

— Mielőtt a konkrét választ megadnám, visszailleszt akarok vetni a MTI multjára. Aki azt hiszi, hogy a Radó Sámuel-féle távirati-iroda ugyanaz, mint a mai, az nagyon téved. Akkor a MTI nem volt egyéb, mint a bécsi Korrespondenz-Bureau budapesti fiókja, s nem felelhetett meg a magyarság érdekeinek. A nemzetnek nagy és fontos érdekei fűződnek a külföld helyes informálásához, s ennek rovására nem szabad a pénzzel takarékoskodnia. A régi távirati iroda a külföldi híryagot osztrák cenzurán át kapta meg. Ne tessék azt hinni, hogy a MTI akkor csak 12 ezer korona évi szubvenciót kapott. Sokkal több volt az, s még sem tudta ellátni az ország hírszolgáltatását.

— A kormány a háboru alatt hívta meg *Fabró Henriket* a hírszolgálat megszervezésére, de ez a terv a forradalom miatt kudarcot vallott. A Károlyi-kormány azután állami kezelésbe vette az irodát, megtöltötte forradalmi elemekkel, akik rettenetes pénzpecsékölést vit-

tek véghez. A Teleki-kormány *Kozma Miklós* századosra bízta az iroda átszervezését, olyan emberre, aki az ellenforradalomban elsősorban szervező tehetségnek bizonyult.

— *Kozma* százados eltávolította az irodából a forradalmi elemeket, fiókokat állított fel a vidéken, s 6 külföldi tudósítót szerződett. 1920-ban 47 alkalmazottja volt az irodának, ma 63 van, s megszervezte társasági osztagját is. Az egész iroda évi fenntartása egy millió 200 ezer koronába kerül és nem 12 millióba, mint *Drózdý Győz* mondotta.

— Meg vagyok győződve, hogy a MTI jó kezekben van, de a kormány szükségesnek tartja, hogy külpolitikai szempontokból magánkezekbe kerüljön. A külföld ugyanis azt hiszi, hogy mi a MTI-t ántánt-ellenes propaganda céljaira használjuk fel, s ezért nem akartunk versenytárgyalást sem tartani. A kormány egy szindikátusnak adta át az irodát, amelynek tagjai *Fabró Henrik*, *Bónitz Ferenc*, *Okolicsányi Zoltán*, *Láng József*, *Bernáth István* és *Koralka Frigyes*.

— Ez a szindikátus garancia arra, hogy az állam érdekeit mindenkor meg fogja az iroda védeni. A szindikátus különben részvénytársaságot alapít 5 millió korona alaptőkével, ebben azonban sem az Ergon, sem *Eckhardt Tibor* sajtófőnök nem vállaltak érdekeltséget. *Én Drózdý felszólalásában a destrukció hangját hallom, ami ellen ez a kormány minden erejével küzdeni fog.*

— A nyilvános és becsületes kritikát mindenkor szívesen látom, de a burkolt vádakat a legerélyesebben visszautasítom. (Élénk helyeslés.)

Drózdý Győz sajnálattal látja, hogy a miniszterelnök nem válaszolt az ő beszédében kifejezett visszaélésekre, s nem veszi tudomásul a miniszterelnök választát.

Drózdý után *Bethlen* miniszterelnök újból felszólalt, s tiltakozott *Drózdý* azon beállítása ellen, hogy a MTI-t a kormány üzleti spekulációból akarta volna bérbeadni.

A Ház a miniszterelnök választát tudomásul vette, mire áttértek az interpellációkra. *Szabó József* a budapesti ellátatlanokról interpellált.

A távollevő *Mayer* miniszter helyett *Vass József* dr kultuszminiszter ad az interpellációra megnyugtató választ, amit a Ház tudomásul vesz.

Móser Ernő a szabolcsmegyei közlegelők ügyében, *Zákány Gyula* pedig a zalaegerszegi internált tábor ügyében interpelláltak, de választ egyikük sem kapott.

A Ház ülése délután fél három órakor ért véget.

Pröhle Vilmos nyílt levele

Igentisztelt Választóimhoz!

A magyar nemzetgyűlés kezdettől fogva arra az álláspontra helyezkedett, hogy hazánk külső és belső viszonyai egyelőre nem alkalmasak arra, hogy a trónkérdés megoldását megkíséreljük.

Ez az álláspont ma még sokkal indokoltabb, mint volt ezelőtt egy esztendővel, mert nemzeti létünk minden külső és belső ellensége újra szervezkedett és készen áll arra, hogy a trónkérdésnek napirendre való tűzését és az abból eredhető belső izgalmakat és válságokat a maga galád céljai érdekében használja ki.

Attól a gondolattól, hogy hazánk területi épségeért és nemzetünk becsületéért mérközünk ellenségeinkkel, nem tudok idegenkedni, hogy azonban a trónkérdés előtérbehozásával nemzetünk belső egységét megbontsuk, a belviszály és visszavonás átokterhelte magvait itt-hon magunk között magunkra hintjük el és örökké lesben álló ellenségeinknek magunkra tegyük könnyűvé hazánk teljes feldarabolását, ez a gondolat reám nézve elviselhetetlen.

Elöttem a nemzet megcsontított, ezer sebtől borított teste: tőviskoronát látok a megfeszített Hungaria vérvő homlokán: és az legyen mindennél előbbre való gondom, hogy kit boldogítsunk Szent István koronájával?

Nem azt parancsolja-e a jó érzés és józan belátás egyaránt, hogy gyógyítsuk be mindenek előtt nemzetünk sebeit, vegyük le fejéről a tővis koronát és hogy ezt megtehessek, kerüljünk komolyan, becsületesen minden belviszályt, minden olyan kérdést, amely magyart magyarral testvérrel testvérről állíthatna szembe?

Ezért fogtam én fel a trónkérdés kikapcsolását oly szigorúan, hogy azt se népgyűléseken, se a nemzetgyűlésen, se a sajtóban soha szóvá nem tettem.

Amióta a magyar nemzetgyűlés tagja vagyok, ismételtelen volt többé — kevésbé komoly kormány- és pártválság. És mindegyik válságok következtében úgy oldattak meg, hogy a kormányok támogatására kész pártok az 1920 évi első törvények alapján helyezkedtek és a trónkérdést kikapcsolták jelentették ki.

Igy történt ez a legutóbbi válság megoldásakor is.

Sajnos, nem mindenki tartotta kötelességének eme megállapodás komoly és szigorú megtartását. Egyesek is, képviselőcsoportok is, pártok is, jónak látták a kérdést napirenden tartani, még pedig a nemzetre nézve legalkalmatlanabb időben.

En mint minden kérdésben, úgy a trónkérdésben is tisztelem mindenkinek véleményét és érzelmeit. De ha a nemzet érdeke azt követeli, hogy e kérdés kikapcsoltassék, megoldása elodáztassék, akkor azt bolygatni, fészegíteni véték.

Mivel én semmiért másért nem vállalhatok felelősséget választóim előtt, mint azért, amit magam mondok és cselekszem, kénytelen voltam a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjának kötelékéből kilépni.

Andrássy Gyula grófhoz intézett kilépési nyilatkozatomban álláspontomat kiméletesen bár de világosan kifejtettem, valamint kijelentettem azt is, hogy a párt eredeti programjához, melynek alapján képviselővé választottam, ezután is rendületlenül ragaszkodom. Ezt követi tőlem a politikai becsület és ezt joggal várhatják tőlem választóim is.

Annak hangsúlyozásával, hogy a kilépésemhez fűzött különböző híresztelések és magyarázatok mind alaptalanok, és hogy elhatározásomban semmi más érzés vagy gondolat nem vezérelt, mint az, amit Andrássy Gyula grófhoz intézett levelemben és jelen soraimban kifejtettem, küldöm hazafias üdvözetemet, igen tisztelt választóimnak egyenként és összesen. Budapest, 1921. április 26.

Dr Pröhle Vilmos,
n. gy. képviselő.

Népszavazást kívánnak az angolok az elszakított magyar területeken

Mindinkább emelkednek a külföldön súlyos hangok, melyekből arra lehet következtetni, hogy kezdik belátni a ránk kényszerített „béke” igazságtalanságát és tarthatatlanságát s felismerik azt, hogy ennek az állapotnak következtében folyton élénken maradó nyugtalanság egész Európa és a művelt világ békéjére állandó veszélyt jelent.

Az angol alsóházban a legtekintélyesebb politikusok erőlesen kívánták, hogy népszavazás döntson azon részek hovatartozandóságát felett, amelyeket a békeszerződés a tőlünk való elszakadásra ítél.

Harmsworth államtitkár és Wedgwood ezredes beszéde után Kenworth képviselő szólalt fel, aki kifejtette, hogy a maga részéről teljes rokonszenvvel viseltetik ugyan ama népek iránt, amelyek ezelőtt az osztrák magyar monarchiában elnyomva éltek, de ez a rokonszenv nem lehet döntő szempont a határok megállapításánál. Így például helytelen dolog, hogy Pozsonyot kitepik Magyarországból, ugyanez áll Kassára és más városokra is.

Nem szabad megengedni, hogy most a csehek és románok javára a magyarokkal történjen igazságtalanság. Ezért ezen a területeken népszavazást kellene elrendelni. Kenworth ezután nagy szaktudással Magyarország gazdasági és forgalmi viszonyait fejtegette. Beszéde végén rámutatott arra, hogy bármilyen rossz is a békeszerződés, határozatai mégis módot nyújtanak a kisebbségek védelmére, úgy, hogy e határozatok pontos végrehajtása jó eredményekre vezet. Ezért a brit kormánynak törekednie kell arra, hogy a békeszerződésben érintett egyes államok humánusan és igazságosan bánjanak a hatalmuk alatt álló emberekkel.

A következő szónok Asquith volt, aki rámutatott arra, hogy olyan országoktól mint Magyarország, Ausztria, Bulgária vagy Törökország, lehetetlen kárpótlást kapni. Az autántállamoknak kötelességük az utódállamokat arra

szorítani, hogy ne semmisítsék meg azt a gazdasági egységet, amely valamikor Magyarország erejét alkotta, igazat adott Wedgwood ezredesnek abban, hogy a Romániából érkező hírek szerint a románok nap-nap után megsértik azokat a határozatokat, amelyekkel a békeszerződés a kisebbségeket védi.

A kisebbségekre vonatkozó határozatok tiszteletbentartását annál is inkább ki kell kényszeríteni, mert például Erdélyben igen sok magyar és német került román fennhatóság alá.

A kormány nevében Balfour válaszolt a felszólalóknak. Mindenekelőtt kijelentette, hogy lehetlenség a békeértékeket a magyar határokonra vonatkozó döntését most áttörni és az egész határkérdést a parlamentben újból napirendre hozni. Az érdekelt népek jóléte szempontjából a legsürgősebb szükség van arra, hogy a békeszerződés ratifikálását ne halasszák tovább.

A népszavazás ellen sok érvet lehet felhozni, mert nem mindig vezet a nép szabad akarata megnyilvánulására, mert e döntést gyakran befolyásolják megfélemlítés és kényszer. Ami a gazdasági kérdéseket illeti, nem tagadhatja, hogy őt magát is rendkívül kiábrándította az a módszer, amelyet az új államok az egymással való érintkezésben és határokon belül lakó idegen nemzetiségi népekkel szemben való bánásmódban követnek.

Ami a kisebbségek kezelését illeti, — mondotta Balfour — az illetékes tényezők igen komolyan foglalkoznak azzal, hogy olyan apparátust létesítsenek, amely valóban biztosítja a kisebbségek védelmét.

A vitában még S. Hoare és Eliot szólaltak fel, akik elítélték azt, hogy Magyarországtól magyarok területeket szakítanak el.

Végül Robert Cecil lord beszélt, aki szintén a határok, majd a kárpótlás kérdésével foglalkozott, végül pedig a kisebbségek védelméről szólt.

A Tisza-gyilkosság pere

Budapest, épr. 27. A kir. törvényszék ma folytatta a Tisza-gyilkossági bünper tárgyalását. Dr. Baksay Miklós ügyvéd, Friedrich István egyik védője reflektált Hüttner Sándor legutóbbi vallomására, melyben azt mondotta, hogy a pörben szereplő 100 ezer koronát tőle Schreiber hadnagy sikkasztotta el, aki most a Margit-köruti fogházban van fogva. Hüttnernek a vallomása nem felel meg a valóságban, amennyiben Schreiber hadnagy nincs is letartóztatásban, de még vizsgálat sem folyik ez ügyből kifolyólag ellene. A bíróság ezután folytatta Sztanykovszky Tibor kihallgatását.

Szabad a gabonaforgalom

Budapest, április 27. A hivatalos lap holnapi száma fogja közölni a közlekedési miniszter rendeletét a gabonaforgalom szabadabbá tételéről. A rendeletet ma írták alá, s lényege az, hogy minden legális kereskedő számára lehetővé tegye a gabonabevásárlást. A jövő évi gabonaforgalomra vonatkozólag Térfy Gyula államtitkár készít javaslatot.

Beniczky mentelmi ügye

Budapest, ápr. 27. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága mára maga elé idézte Albrecht kir. herceget, aki azonban nem jelenhetett meg a bizottság előtt, mert Madridba kellett utaznia. A bizottság megidőzte különben az eset többi szereplőjét is.

IV. Károly elhagyja Svájcot

Páris, ápr. 27. Genéből jelentik, hogy IV. Károlynak nyilatkoznia kell az irányban, hogy Svájcot legközelebb el fogja hagyni.

Berlin remél

Bécs, április 27. Berlini jelentések szerint nagy elkedvetlenedést okoz ugyan, hogy a várt amerikai válasz még nem érkezett meg, de mégis bizakodó a hangulat, mert azt remélik, hogy az amerikai jegyzék alapján sikerülni fog újabb tárgyalásokat kezdeni.

New-York, ápr. 26. Washingtoni hivatalos jelentés mondja: Mindenki erősen bizik abban, hogy az új német javaslatok lehetővé teszik a szövetségesek és Németország közötti tárgyalások újból való felvételét Amerika részvétele mellett.

Megszakadtak az olasz-szerb tárgyalások

Bécs, ápr. 27. A laibachi lapok jelentése szerint a jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. A tárgyalásokat ugyanis egyes körök bizonyos függő kérdések tisztázása előtt koraiaknak tartják.

— A debreceni lóversenyek, mint már közöltük, május 15. és 16-án lesznek. Hét éve, mikor az utolsó lóversenyt Debrecenben megtartották, és most a Lovaregylet vezetősége mindent elkövet, hogy a pünkösdi versenyekkel kárpótolja az elmaradtakat. A nevezési zárlat csak a jövő hónap 3-án van ugyan, de már eddig is számos nevezés érkezett és nagy mezőnyökre van kilátás. A versenyekre páholyok már most kiválthatók Aszmann Ferenc főtéri dívatüzetében.

Kisgazda és iparospartot alakít Gümörmege megszállott részének magyarsága mely az elnyomás folytán élénken érezi az összetartás szükségét.

Különlegességek a legolcsóbb napi árakon

friss pörkölt kávék, a híres „Mágnás keverék” saját tea keverékek, csokoládék, kakao, saját töltésű borok, rumok, likőrök, málnaszörp, cukorkák, konzervek, fűszerek.

MEINL GYULA

kávébehozatali r.-t. fiókja
DEBRECEN, Piac-utca 59.

NAPI HIREK

Fáj a feje

Kun Bélának is. Vajh' miért fáj a feje Kun Bélának? Ugyanazért fáj a feje Kun Bélának, amiért Szatái Ferencnek. Hát Szatáinak vajh' miért fáj az ő feje? A „Hajdúföld” részvényeseiért fáj az ő feje... Szegény részvényesek... A D. P. L. saját külön főszerkesztője állandóan élénk részvétellel kíséri részvényeseink szánandó sorsát. Legutóbb már felvilágosítja őket, hogy a lap anyagi kérdéseit nem kötelesek összetett kezekkel nézni. (Aprópos: hogyan lehet kezekkel nézni?) Bizonyára kikerülte a jölelki emberbarát figyelmét az a mentő-akció, amit felbredt lelkiismeretünk szavára indítottunk „kétségbeesett” részvényeseink érdekében: közhírré tettük, hogy minden kétségbeesett részvényesünknek összes részvényeit hajlandók vagyunk eredeti árban megvásárolni, még a kamatos-kamatot is megfizetjük. Hát napra május elsőjét jelöltük meg. Azóta elmúlt egy hónap. S csodák csodája: egyetlen részvényesünk sem jelentkezett nálunk eladási szándékával. Vajjon mivel magyarázza meg ezt a fájós fejű Szatái & Kun társaság?

Mindenesetre megismételjük felhívásunkat: tessék csak bátran jelentkezni az elvesztettnek hitt pénzmagért. Kijelentjük, hogy a május elsői terminushoz sem ragaszkodunk szigoruan.

Reméljük, ezután megnyugszik ugy Szatáinak mint Kun Bélának részvényeseinkért sajtó szíve és fájó feje.

Vagy talán valami más lappang a szabdokmives tóga alatt?

— Junius 1-én életbe lép a 24 óras időszámítás. A hivatalos lap szerdai száma közli a Kereskedelmi miniszter rendeletét, mely szerint a vasúti és hajózási fergalomban, valamint a posta, távirat- és távbeszélő szolgálatban június 1-én életbe lép a 0—24-ig való folyatóságos időszámítás, mely éjféltől (mely 0:00-val jelöltetik) kezdődik. E szerint pl.: délutáni 1 óra ezután 13-nak, a d. u. 6 óra 18-nak fog nevezőtni. Ez a praktikus óraszámítás a legtöbb államban már régen használatos.

— Jövahagyott közgyűlési határozat. Még 1919-ben egyik városi közgyűlés úgy határozott, hogy 2,000,000 korona értékű fehérpénzt a Magyar Általános Hitelbank útján 1,964,800 koronára váltott be. A beváltás annak idején meg is történt s annak költségőinél 35,200 koronát szavazott meg a város. Ezt a határozatot jövahagyás végett felterjesztették a belügyminiszter elé, aki a határozatot most átvizsgálva, jövahagyta.

— Molnár Ferenc meghalt. Sulyos gyásza van a debreceni kereskedő világnak. Egy valóban érdemes tagja, a régi tisztos kalmár-erkölcsöknek tiszteletreméltó, dolgos képviselője dőlt ki az élők sorából. A régi jóhírnevű Zádor-cégnak volt sokáig üzletvezetője, később társtulajdonosa, majd egyedüli tulajdonosa ment át az üzlet, melynek fölvirágoztatásában annyit fáradozott. Két hónapon át tartott kínzó betegségtől váltotta meg a halál. A gyászeset városzerte általános részvétet keltett, mert a jó lelkű, kedves öreg urat mindenki becsülte és szerette.

A gyászoló család a következő jelentést adta ki:

Gyászoló szívvel tudatjuk, hogy Molnár Ferenc nődívat kereskedő, ami jó, feljuttatott Fei bányánk, hosszas betegeskedés s 2 hónapi sulyos szenvedés után, fáradhatatlan munkás életének 66. évében, folyó évi április hó 27-én délelőtt fél 7 órakor csendesen elhunyt. Idvezült halottunk földi részét folyó április hó 29-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk Széchenyi n. 19. sz. gyászaházól, az ev. ref. egyház szertartásai szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1921. április 27-én. Dr. Sebestyén Viktor unokaöccse. Révész Eszike unokahuga. *Dankó* temetk. vállalata Kossuth-u. 6. sz.

— A róm katib. szegényház kérelme. A római katolikus szegényház gondnoksága beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben a megrongált szegényházi épület kijavítását kérte. A tanács felhívta a mérnöki hivatalt, hogy vizsgálja meg az épületet s az esetleges javítások szükségességéről tegyon jelentést.

— A dták jölelki bizottság megalakult. Dr Pokoly Jézsef egyetemi rektor kedden délután gyűlésre hívta össze az egyetemi hallgatókat segélyező bizottságot. Az egyetemi karok kiküldöttein kívül az értekezleten megjelentek a város részéről: Dr Magoss György tiszti fő-ügyész és Csürös Ferenc kulturatanácsnok is. Az ülés főtárgyát a társadalmi gyűjtésekből és a város adományából egybegyüt összeg maradványának hovaforodítása képezte. A bizottság úgy határozott, hogy az Erdélyből és a Felvidékről menekült egyetemi hallgatók ellátásával felmerült összes költségek kiegyenlítése után az esetleg fontmaradó összeget tankönyvek beszerzésére kívánja fordítani, hogy ezekben kikölcsonzésével a szegény egyetemi hallgatókat tanulmányaik végzésében támogassa. Mivel pedig e bizottság feladatát egyszersmind be is töltötte, további működését megszüntette, annyival is inkább, mert az egyetem kebelén belül már egyetemi diákjöléti bizottság alakult meg, mely az egyetem tanáraiból áll ugyan, de az egyetemi hallgatók képviselőit is magába fogja foglalni. Ezentul az összes diákjöléti ügyeket ez a bizottság fogja végezni.

— A városi tisztviselők kedvezményes ruhaszöve. Megirtuk mult számunkban, hogy a kormányrendelet értelmében a városi tisztviselők ruha kedvezményben részesülnek és hogy az elmult napokban bizottság ült össze, mely kijelölte mindazokat a városi tisztviselőket, akiknek sürgösen szükséges ez a kedvezmény. A bizottság mintegy 300 városi tisztviselő részére állapította meg elsősorban a gyors ruhaszegély nyújtását. Ezen 300 tisztviselő utalványán most dolgozik a városi számvevőség. Egyelőre még nincs itt a ruhaszövet, de ha megjön, ezek részére azonnal utalja a városi tanács. Még nem tudni mennyi, de hir szerint 500 személy részére érkezik kedvezményes szövet.

— A II. gazdasági iskola költségvetése. A közigazgatási bizottság a II. számú gazdasági ismétli népiskola 1920-21 évi költség-előirányzatát felülvizsgálta és jövahagyta. Az előirányzat szerint az iskola bevétele 68,500 korona, 38 ezer korona kiadással szemben. Az iskola tiszta jövedelme eszerint 30,500 koronában van előirányozva.

— Egy napos kéményseprő-sztrájk. A város tüzbiztonságának egyik nagyon fontos szerve, a kéményseprő ipar forgott komoly veszedelemben tegnap, amikor a kéményseprő segédek bérmozgalmuk folytán beszüntették a munkát. Ismeretes ugyanis, hogy a közgyűlés február végén három óra megszavazta a kéményseprők részére a magasabb díjszabást azzal, hogy a végleges díjfelémlést később fogja eszközölni. Mintogy ez nem történt meg és a segédek ismét a régi 240 koronás havi fizetésért voltak kénytelenek dolgozni, ma reggel kimondták a sztrájkot. A segédek öt tagu büldöttsége dr Szabó títkárral vezetésével felkereste panaszával lapunk szerkesztőségét, mely azonnal érintkezésbe lépett dr Tóth Emil tanácsnokkal, aki az Iparkamara útján még tegnap elsimitotta az ellentéteket. A kéményseprő-segédek esütörtökön reggel újból felvették a munkát.

— A lefoglalt közszükségleti cikkek bejelentése. Egy korábban kiadott kormányrendelet alapján a rendőri büntető bíróságok és a királyi bíróságok a hatóságilag lefoglalt közszükségleti cikkekről a magy. kir. közlelmezési minisztériumnak bejelentést tettek, sőt sok esetben a lefoglalt cikkeket a minisztériumba beszoigáltatták. Ezen lefoglalt cikkekre vonatkozólag a kormányhatósági rendelet értelmében egyeseknek igényüket bekeleletett volna eddig jelenteni, ám ez még nem történt meg. Most a közlelmezési minisztérium felhívja a polgármestert, hogy szölitse fel az egyes hatóságokat, hogy a lefoglalt közszükségleti cikkekre vonatkozólag igényüket közvetlen a közszolgálati alkalmazottak részére létesített beszerzési csoportokat felszámoló bizottsághoz e hó végéig jelentsék be.

— Capablanca — világbajnok. A sakkvilág lázas éröklődéssel nézett a világbajnokságért folytatott küzdelem elé, mely hirtelen váratlan fordulatot vett, amennyiben Lasker a küzdelemtől visszalépett s így Capablanca lett a sakk világbajnoka.

— Talyigás virtus. Tegnap délelőtt egy örmester különösen komikus jelenségre hívta fel a figyelmét a pályaudvar közelében posztoló rendőrnek, aki természetesen nyomban az örmester szavai után a pályaudvar közelében levő talyigás standra ment, ahol már szép számú tömeg álldogált és nézte két talyigásnak adáz kocsiversenyét. Seres István talyigás és Balázs Sándor talyigás összekötötték talyigályuk saroglyáját és azzal felültek mindketen az összekötött talyigákra s lovaikat ellenkező irányban hajtva, agyba-föbe verték. A nagy ostor pattogás után kevés idő mulva Seres István lova összeesett, mikor is a döglött lovat talyigástul együtt, mint egy 10 méterre vonszoltatta talyigálya után Balázs Sándor. Mindezekből persze óriási botrány támadt, mely rendőri beavatkozást igényelt. — Mikor aztán a rendőr megjelent, Balázs győztes talyigájával, mint egy harci szekérrel, elnyargalt előle. Azonban a rendőrség nyakon esipte Balázst és Seres társával együtt előállította Mind a két virtuskodó talyigás ellen nyilvános botrány okozása miatt eljárás indult.

— Az ellenséges megszállók által a szállítmányokban okozott károk bejelentése. A m. kir. pénzügyminisztérium a következő felhívást boesátotta ki: A magy. kir. államvasutakat éri károk bejelentésénél megállapítást nyert, hogy a MÁV igazgatósága mellözte mindazoknak az ellenséges megszálló csapatok által okozott károknak a magy. kir. Központi Statisztikai Hivatalhoz való bejelentését, melyek a szállító feleket érték a vasutra feladott szállítmányaiknak elszakmányolása következtében. Minthogy tudomásom szerint ezek a károk végső eredményben igen jelentékeny összeget tesznek, okvetlen szükség van arra, hogy a felek mindazokat a káralkat, melyek annak folytán állottak elő, hogy árúkat Csonkamagyarország területén szállítás közben, vagy raktári kezelésben a megszálló csapatok lefoglalták, haladéktalanul jelentsék be a Statisztikai Hivatalnál. Azok a szállítmányok, amelyek az ellenséges csapatok által való fosztogatás következtében veszték el, szintén bejelentendők, valamint azok is, amelyek a MÁV-val szemben peresítették, vagy egyszerűen reklamáltak. Tájékozásul közlöm még, hogy a feleknek pontosan meg kell jelölni azt a helyet, ahol a szakmányolás történt, a szakmányolás tárgyait részletesen megjelölni a mennyiséggel együtt és tételenként külön-külön értékelni az 1919. évi augusztus havi árak alapján. A lehetőséghez képest közölni kell a Statisztikai Hivattal a szakmányolás időpontját, valamint az esetleges tanuk nevét is.

— Nyári ruha és lábbeli szükséglet a városnál. A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekltségnek, hogy a város szolgálatában álló és egyenruhával ellátandó egyéneknek a folyó év nyári időszakára szükséges ruházat és lábbeliek szállítására Debrecen város tanácsa versenytárgyalást hirdet. Ajánlatok a ruhaneműekre és a lábbeliekre külön-külön teendők. A mintával ellátott írásbeli zárt ajánlatok 1921. évi május hó 6-án délelőtt 10 óráig a polgármesteri hivatalba adandók be. A versenytárgyalási feltételek a kamaránál megjekinthetők.

— Az ébredő magyarok nyilatkozata. Az Egyetértés 27-i száma nagy befűkkel korpoltálja azt a hirt, hogy T. J. az Éme volt titkára ezüst órat lopott. Az igazság az, T. J. az egyesületnek soha nem volt titkára, hanem mint fizetett alkalmazott körülbelöl tíz napon keresztül z egyesületi írásbeli munkákat végezte, amíg különböző szabálytalanságok miatt az Éme tagjai sorából ki nem zárta.

— Dr Szabó Márton vasárnapi előadása. Lapunkhoz beküldött értesítés alapján tévesen közöltük tegnapi számunkban, hogy május 1-én d. e. 11 órakor a vármegyeház dísztermében a Csokonai-kör tart felolvasó ülést. Ugyanzen a helyen és időben ugyanis a Liga és Arany János-Társaság előadás-sorozatában dr Szabó Márton tart gróf Zrínyi Miklósról, a költő-hadvezérről előadást, melynek különös jelentőséget ad az is, hogy ez a nap születésnapj évfordulója Magyarország nagy fiának, ki a maihoz hasonló sulyos időkben a magyarok egységéért emelte fel kiáltó szavát.

— Kiss Ferencz női szabó a Molnár Ferencz-cég volt szabásza. Debrecen, Piac-utca 56. szám. Urhölgyek szives figyelmébe! Van szerencsém értesíteni az urhölgyeket, hogy varrodámban ugy angol, mint francia ruhák, kosztümök, felöltök és minden e szakmába vágó munkát legizlésebben készölnek. Szakszerű szabászatot is tanitok.

— Uj műhímző Péterfia 25., ahol perzsa, támbuz és ehhez hasonló műhímzések készölnek a legszebb kivitelben.

Kristály Kabaréban

ma este új társulattal ismét
megkezdődnek az előadások

**olcsó ételek és italok.
Poharas sör és fröccs.
Belépti-díj nincs!**

A tőzsde

Budapesti zárlat ápr. 27. Magyar hitel 1695, Osztrák hitel 730, Angol-Magy. bank, 320, Leszámit. bank 760, Magy.-Olasz bank 353, Jelz. hitelbank 315, Keresk. bank 6725, Pesti hazai első 28000, Borsod-miskolci 2800.

Valuták: Napoleon 795-815, Angol font 1000-1030, Dollár 250-260, Francia frank 1950-1970, Márka 405-420, Lira 1220-1280, Osztr. kor. 39 1/2-41 1/2, Rubel 95-105, Lei 405-420, Sokel 355-365, Svájci frank 4450-4550, Korona dinár 710-730, Frank dinár 710-730, Lengyel marka 31-33.

Dovizák. Newyork 255-260, Amsterdam 90-95, Bukarest 410-420, Kopenhága 4700-4900, Kristiánia 4100-4300, London 1025-1050, Berlin 405-415, Olaszország 1250-1290, Páris 1940-1980, Prága 350-365, Stockholm 6150-6450, Svájc 4450-4600, Pécs 38 1/2-40 1/2, Zágráb 180-195.

A bécsi tőzsde ápr. 27. Márka 1037, Lei 1054, Lira 3200, Francia frank 5000, Svájci frank 10400, Dollár 652 1/2, Rubel 260, Sokel 902. **Kifizetések:** Zágráb 464, Berlin 1035, Prága 902, Budapest 253 1/2, Olasz 3212, Angol font 2590, Dinár 1840, Magy. legy. —, Lengyel marka 81 1/2, Svájc 11400, Varsó 78 1/2.

Zürichi zárótőzsde ápr. 27. Berlin 900, Holland 201 1/2, Newyork 374, London 2268, Páris 4390, Milánó 28, Brüsszel 4890, Kopenhága 103, Stockholm 134, Krisztiania 89 1/2, Madrid 80, Buenos-Aires 185, Prága 795, **Budapest 219**, Zágráb 405, Bukarest 935, Varsó 77, Bécs 152 1/2, Osztr. lebelly. 0.98.

Budapesti sertés ápr. 27. Felhajtás-395 drb, elkelt 212 drb. Arak 68-73 K.

Budapesti terménytőzsde ápr. 27. Tengeri kereslet élénk ab. Budapest 9 K. Zab ab. áll. 9.10. Budapest 9.60. Takarmány árpa 10-11. Fehér bab ab. áll. 6 K. Tarka bab ab. áll. 5.25 K.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat,
ezüstöt legolcsódrágábban
vesz **Simon György**
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

SZÍNHÁZ.

Buzavirág. (Játék 4 felvonásban Irta: Bus Fekete László. Bemutatta a Csokonai-színház 1921. Április 26-ikán) Izzó lelkű magyar embernek a magyar gentry-életből vett magyar momentumokban bővelkedő, de kidolgozásában nem eléggé szerencsés darabját láituk kedden este. A vezérlő gondolata, a drága magyar föld varázserények interpretálása olyan hétfős anyagnak bizonyult a fiatal szerző kezében, melyből több gondolat és figyelemmel igazi remeklet és nagyszerű színművet alkothatott volna. Így különben meg kell elégednie a közepes sikerrel, melyhez azonban az előadók művészetét is sokban hozzá kell számítanunk. A darab meséje az, hogy egy több ezerholdas fiatal földbirtokos elhitteti magával, hogy — dacára erőtlő dudrad — fizikumának —, rövidesen meg fog halni, mert beteg, csak nem tudja, mi baja lehet. Az orvost magyarosan gyűlöli s nem akar róla hallani. Egyszer tulhajtott testedzés közben elszedül és alétlan terül el kertjében. Öreg dajkája elhívja hozzá az uradalom orvosát, aki szívészélhűdést konstatai nála, mint apjánál, aki ugyanabban a betegségben halt el fiatalon. Az eszméletlennek hitt beteg mellett azt mondja a dajkának, hogy nem viszi tovább a fiatalur sem egy esztendőnél. Ez az egy esztendő dobja aztán bele a fiatalembert a szertelenül tobzódó életbe. Eladja ősi birtokát, dözsi, mulat, hogy kihasználja alaposan az egy évet. Pesten megismerkedik egy csinos kis színésznővel, akit megszeret és elhatároz az élet minden gyönyörűségével. Közben eltelik az egy esztendő, pénze is fogytan s hazakészül régi kastélyába meghalni. Öreg dajkája jön is már érte, hogy egy év előli parancsa szerint hazavigye. Éppen a tucsulakomára érkezik, s az „urfi” barátánójában megrökönyödvé ism. ri fel elveszítettnek hitt unokáját. A számadóval bucsu nélkül hazaviteti s

az „urfi” azt mondja, hogy a leány megszökött a gazdag báróval. Ez természetesen végsőkéig fokozza a fiatalember elkeseredését s mar nem is akar hazamenni sem. De egy maroknyi anyaföld az ősi kuriáról, melyet dajkája hozott magával, feléleszti benne a rajongó szeretetet a föld iránt s hazamegy. Otthon aztán nemcsak önbizalmát s lelki egyensúlyát állítják helyre hő eszédei, de visszanyeri szerelmét is dajkája unokájában, aki a régi falak között ismét a régi egyszerű falusi nő lesz.

Az érdekesítő és érzékesítendő, mesében vannak ugyan lélekrajzi eltérések is, mint például az, hogy a hypochondria egy életre, egészséges, fiatal magyar embernél túlságosan erőteljes lelkijelenség, aztán meg hogy dacos büszkesége ellen ajándékot fogad el volt eszédeitől, — de azonkívül a vezérgondolat domborítása és a végső kimenet sines elég szerencsés invencióval megoldva. Mindazonáltal — különösen dialógjainak nyelvbéli szépsége, az egész darabon végigvonuló magyar szín és hangulat miatt szívesen nézünk végig s az egész nagyközönség kedvezően fogadta a bemutatót.

Az előadás általában jó volt. **Bánhid József** és **Dörgey Jolán** valóban megérdemelték a sok tapos, melyben részük volt, de ugyanugy **Egyed Lenke** is, akinek leleményes ötletessége ezúttal is kifogyhatatlannak bizonyult. **J. Lukács** Julia nagyszerű falusi magyar asszony volt, mint annyian férfiban **Csolnaky Gyula**. Kár, hogy az előbbi hangjában itt ott több pathosz volt a kelleténél. **Szendró Gyula** is ügyesen alakított. Jók voltak a kisebb szereplők is, mint **Taray Lenke**, **Mátyás Jenő** és **Vadász Ferenc**.

* **Honthy Hanna Debrecenben.** Kedden este a Buzavirág premierje alatt, az első felvonás után élénk mozgolódás támadt a nézőtérben. Az emberek összenéztek, majd a mozgolódásba belevegült sűrűn a Csokonai színházban már régen nem hallott név: **Honthy Hanna**. — Honthy Hanna csakugyan a színházban volt; végig nézte a Buzavirág I. és II. felvonását, majd ismerőseivel és férjével Halmos Tiborral eltávozott.

Alkalmunk volt beszólni tegnap délben Honthy Hannával, a Debrecenben épen úgy, mint Budapestén nagy népszerűségnek örvendő fővárosi primadonnával, aki a „Hajdúföld” munkatársa előtt kijelentette, hogy esupán látogatban van Debrecenben, abban a kedves városban, melyre mindig kedvesen gondol vissza. Megjegyezte még a művésznő, hogy ha budapesti műsora megengedi, vendégszerepelné jön közölesen Debrecenbe. Honthy még mindig ép olyan bájos, kedves jelenség, mint volt.

* **A legelterjedtebb és legjobb** színházi hetilap a Családi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 K-ért kapható.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Csütörtökön A) bérletben Szentiványi Béla fővárosi színművész vendégfelléptével Rómeó és Julia kerül színpadra. Partnere Julia szerepében Dörgey Jolán.

Pénteken A nő falunk, népszínmű.
Szombaton Fekete lovas, dráma.
Vasárnap délután Az utahi lány, operett.
Vasárnap este Bob herceg, operett.
Hétfőn A mi falunk. Tisztviselő-est.

Vigetély az Apolloban. Lotte Neumann főszereplésével a Taláros feleség című 4 felvonásos vígjáték és a Dajkalázadás című 4 felvonásos vígjáték Osszi Oswald és Huszár Károly (Pufi) főszereplésével. Jegyelővétel.

(Thora van Deken) Észak asszonya norvég filmdráma 5 felvonásban. E klasszikus minőségű filmet megrázó erővel játszik a legjobb nordisk művészek, a fotográfia briliáns, a rendezés kitűnő. Bemutatja az Uránia. Jegyelővétel.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SPORT.

Felkérem a VMTK I. és II. B játékosait, hogy csütörtökön délután 4 órakor trainingre okvetlen jöjjenek ki, training után pedig 7 órakor, a szakosztályi ülésen okvetlen jelenjenek meg. — **Csop. i. intéző.**

A kerületi tanács gyűlése. A Magyar Labdarúgó Szövetség keletmagyarországi kerületének tanácsa ma este 8 órakor az Angol Királynő külön helyiségében gyűlést tart. A gyűlésen fontos tárgyak vannak napirenden, miért is a kerületi tanács tagok feltétlen megjelenését kéri.

Mi lesz vasárnap? A vasárnapi sportcseményeket ezútszerint így összegezzük:

Debrecenben: Vasárnap délelőtt a Diószegi-utj pályán találkozik a Szolnoki MTK a DVSC-vel, délután a DEAC-DTE (b-jóki mérkőzés).

Kisvárdán: Kisvárdai SE-DKS;
Nyiregyháza: A nyiregyházi TSE-DMTK-vel fog mérkőzni.

Az Erdélyi Menekültek Sport-Egyesülete folyó hó 28-án délután 6 órakor, a menekültügyi hivatal külön helyiségében választmányi ülést tart. Felkérem a választmányi tag urakat, hogy pontosan és teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. **Szitek József** ügyv. alelnök.

Apró hirdetések.

Rikkancsok
felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Aranyat
mindenféle ezüstöt briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Révay és Altmann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen szakmában vágó munkákat pontosan és jelműnyesen készítenek.

Teljesen
modern ház Vigkedvü Mihály-utcában. Érdeklődni Hitelszövetkezet Bathyan-y-u. 6.

Koros Sándor
lértől szabad beletétele Piac-u. 60.
Baját létszámú elegáns főfői állomány kapható.

Rikkancsok,
két-három ügyes fiút alkalmaz a HAJDUSÁGI VRRADAT kiadóhivatala. Jelentkezés délben 12-1 óra közt Piac u. 59. sz.

Bélyeggyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathyan-y-utca 22.
Telefon 1365.

6 os dobtengely
rész csapágyakkal eladó. Csépiést vállalok. Ebert, Vargakert K. Tóth-utca 5.

Követeljemindenütt

GERŐ CÉG CZIPÓ-GAF
készítményeit védjegygel

Ha nem kapna kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég-Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Cipőüzem: Budapest, I. Bercsényi-u. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Forgács István
műdörás
Bádógos-u.

Kálvinista Szemle

REFORMÁTUS EGYHÁZI, EGYHÁZ-TÁRSADALMI és POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő:
DR. SEBESTYÉN JENŐ
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, XI., Báday-u. 28.

Előfizetési ára egész évre 100, félre 50 K
Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Só szabadforgalomba bocsátása.

Folyó évi május hó 1-től a só hatósági sójegy nélkül árusítható és vásárolható.

A sójegyvet a közönség saját érdekében továbbra is őrizze meg, mert nincs kizárva, hogy a mai viszonyok változásával szükség lesz rá.

A só fogyasztási ára kgr.-kót továbbra is 11 korona a maximális ár tullepso az 1915. évi 4207. M. E. számú miniszteri rendelet büntető rendelkezéseinek alkalmazását vonja maga után.

Kereskedők a sót a Hangya ker. fogyasztási szövetkezettől tetszés szerinti mennyiségben beszerezhetik.

A polgármester helyett:

Zöld,
tb. tanácsnok.

Tüzifa

azonnali szállításra kapható:

1 mássa hasáb telepen 150 K
1 „ aprított fa 165 K
1 „ tuskó 135 K
aprított fa és tuskó házhoz
o-o szállítva értendő. o-o

Polyánszky Orest,
tüzifa és szénkereskedő. Telefon 181.